1942 január 24, szombat. XVI. évfolyam, 4. szám.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 6. ½ évre 3, ¼ évre 1·50 P. Megjelenik minden szombaton.

A magyar sajtó

Iron[i]ája nagy a sajtó. Az ... olyan bűvészmutatványoknak lehet szemlanuja, amik becsületére válnának egy Zoo cirkusznak is.

A magyar történelem ujabbkori szakaszának legsötétebb idejéből itt maradt s a magyar nép szavával egyáltalán nem azonosítható Népszava pl. háborús néhai ellcpis a Kelet Népe cimű legkitűnőbb irodalmi és társadalompolitikai folyóiratból a legnagyobb élő magyar irónak Móricz Zsigmondnak egyik irását s úgy tüntette fel, mintha Móricznak valami köze volna a mai baloldalhoz. De mást is csinált e vörös mult[ú] lap. A húszéven át Habsburg várszadalmaktól terhes Széklő Gyulával is cikket irat[ott], s a barokk neobarokk szellem nagy elméletí tudósa teljesítette is a Népszava óhaját. Az Áchim András szomorú halála jut eszünkbe, mikor azt látjuk, hogy Bajcsy Zsilinszky Endre is beállt a Népszava cikkirói közé, s elmélkedhetünk ez urak változékony hazafiságán. Minden oldalt ki tudnak szolgálni, csak éppen a népi jobboldal táborába nem tudnak beállni. Nem mintha hiányukat éreznők, de mégis. Magyar embereknek mégiscsak a sajtón magyar gondolat hordozói kéne volna a helyük, s hogy a magyarság egyetemes érdekeit ma ... a legelitebb irókkal a sorsiban, az ilyén... ember elott nem lehet kétséges.

De ami már felháboritó az egész magyar sajtókonton, az a baloldali lapok szemérmetlen hazafiaskodása. A Népszava, az Ujság, a Mai Nap, a 8 Órai Ujság és csatlósaik, a Magyar Nemzetről nem is beszélve, úgy oktatnak a magyar hazafiságra, mintha bizony itt az utolsó tíz évben semmi sem történt volna s a magyarság még mindig a marxi önfeladtság felé ... A magyarság legjobb képviselői, irók és politikusok olyan leckét kapnak a magyarságból, hogy ámul az ember. Sajnos a ... , s még ha száz ... lenne, akkor is ... cikket Népszavát, Magyar Nemzetet, akkor sem tudnak elhinni, hogy ők képviselik a mai sorsdöntő időkben a magyarság érdekeit. Az hogy ma egy sereg u. n. intellektuel beáll a baloldal seregéből közé, veszedelmesen hasonlít a 18—19-es osszomlás előtti nagy tévedéshez. Akkor is szerepelt egy csomó magyar ember Jászi táborában.

A „vakult magyar" elvvel már nem lehet itt tömeghatást elérni. A magyar ... egyre inkább rájönnek, hol a helyük. S egyre jobban megállnak a népi jobboldal egyre erősödő táborában.

A.

A FINN NŐK

Irta: Dörge Dániel

A héten Budapestre érkezett a finn Lotta Svärd, a finn nők legnagyobb ... egyesületének ... tábornoki rangban lévő vezetője. A tábornoki rangot szószerint kell érteni, mert a Lotta szervezet teljesen katonai alapon van szervezve, ... a tempómban teszik le az ... melynek szövege ez: „En ... becsületemre fogadom, hogy teljes merészen és becsületesen segítem a védősereget a ... az otthon és a haza megvédésében és a Lotta Svärd Egyesület rendeletei értelmében dolgozom". E fogadalom alól csak a halál ad feloldást, tehát abban az életben semmi sem. Az egyesület tagjai háború idején szabályszerű behívót kapnak. Tevékenységük fő ... esik a szállal sok-sok férfierő-mentesül s válik szabaddá a front kemény küzdelmeinek megvívására.

Runeberg, — kinek egyik költeményében szerepel a Lotta név, a mi Vörösmarty Mihályunknak felel meg a finnben: Lotta asszony követi urát a háborúba, élelmezéséről gondoskodik s férje halála után egész holtáig a katonák szenvedéseinek enyhitésére szenteli minden idejét. Az egyesület ettől a költői alaktól kapta elnevezését. Az első nagy világháború után közvetlenül alakult meg s azóta bebizonyította, ho y a finn nő háború idején valóban egyenrangú segítőtársa a finn férfiaknak.

Aki ismeri a finn testvérnép közel nyolcszáz éves küzdelmét, nemzeti létéért egyszer a germán—svéd erők, másszor a szláv—orosz ... ellen, csak az tudja elképzelni teljes jelentőségében a Lották szerepét háború idején, a nemzet sorsdöntő napjaiban. De ehhez ismerni kell a finn női mozgalmakat is, amelyek már 1906-ban szavazati jogot szereztek a finn nőknek s azóta a finn nők egyben választhatók is. E női mozgalmak azért kaptak ..., hogy ... a finn nőknek, de nem ... értelemben, mintha előjogot, vagy ... azoknak az igazi női hivatás, a családi élet és az anyai kötelességek ... Aki ... csak, hogy mit végeztek a ... a finn nők: a hitélet és az erkölcsi élet emelése, az ingyenes ... lás, a népi háziipar ..., népnevelés és népművelés, az ... egészséges ..., ... felvilágosítás, gyermek ... menhelyek felállítása, a ... delem támogatása, a ... ... küzdelem, a ... kérdés megoldása, a könyvkiadás, a nemzeti önvédelem, a női rendőrség felállítása, a munkások és a katonák gondozása terén, s mindezt nem azért, hogy egy divatjából kiment, elavult társadalmi berendezkedést, vagy antiszociálisan kialakult világot ..., hanem, hogy a nemzet valóban eggyé legyen, az aránytalanságok társadalmi és szociális vonatkozásban megszűnjenek, s hogy népüket a föld legegészségesebb népévé, országukat pedig a föld legboldogabb államává tegyék.

S miközben így dolgoznak a finn nők, szinte magától értetődően vívják ki egyenjogúságukat a férfiak oldalán. A finn nő ... ... Fel... tisztában van, bátor és kitartó, s társasági életben fesztelen, flörtre és bókra nem kapható, sőt ez utóbbit rosszalkodó gúnynak veszi. A kezcsók undorító és joformán márcsak a világon egyedül Magyarországon szokásos formája ismeretlen előtte, még köszönési formában is. A magyar megfigyelőknek egyöntetűen volt módjukban erről meggyőződniök. Nem tartja magát „gyengébb nem"-nek, vagy védtelennek, mert mindig van erkölcsi ereje önmaga megvédésére. Sportol, vív, de nem azért, hogy kitűnjön női hivatásával együttjáró kötelességei alól, hanem mert tudja, hogy egészségére nemzetének szüksége van. Maga keresi kenyerét, s mégsem üzen hadat a családi életnek. A vendéglőktől a borbélyműhelyektől kezdve az egyetemi hivatalokig mindenütt ... a női ... ..., már amennyit a finn élet megkíván. Az 1927-i tanév második felében a helsinki egyetem 3370 hallgatója közül 1078 volt nő. De a nőpolitika egyébként is ... ... áll, ... Az ... ... a civilizáció ... ... irataikat járatnak.

A mai nehéz idők kemény próbára teszik a finn nő erejét. Helsinki őrtornyain csakugy a lották figyelik az ellenséges gépeket távcsővel és távbeszélővel a kezükben, mint egyebütt is az országban. Ők látják el a mentési munkálatokat, a fronton lévő katonák és foglyok élelmezését ők ... meg, mert a gyárak és ... ... elvégezni. Azt írják, hogy ... fordult elő olyan eset, hogy ... a multkori, akár a mos-

tani háborúban egyetlen egy lotta is elhagyta volna őrhelyét. Sok is közülük a hősi halott, különösen az orvosnők, az ápolónők és a légvédelmi megfigyelők között. De a férfiak lelki erejét egyenesen ... az a lány, hogy otthon, az ő helyükön ilyen erős-szivű nők látják el a nemzet-mentés hősi feladatait.

A Lotta Svärd tábornoka, Fanni Luukkonen így nyilatkozott:

„Sohasem történt meg, hogy finn katonák a lottákkal szemben tiszteletlenül viselkedtek volna, mert az ősi ellenséggel vivott háború, békében pedig e föld keménysége elleni küzdelem becsületes bajtársakká nevelte őket!"

En pedig magunkra gondolva szomorúan elmélkedem, hogy még a háromhoduta ellen is, tehát hogy ... ... Nem szomorú?

KÜLFÖLD

Bécsben óriási arányú Mozart ünnepségek voltak, melyen Baldur von Schirach ostmarki körzetvezető mondott hatalmas beszédet a művészet szabadságáról. A beszéd lényegét, minthogy ránk magyarokra nézve is igen tanulságos, következő számunkban röviden ismertetjük, mert abban az igazi hatalom képviselője szólt a szellem függetlenségéről.

Keitel, a német vezérkar főnöke, néhány napos látogatásra Budapestre érkezett.

A keleti fronton a németek nagy kitartással tövik ... ... nélkül támadó és pusztító szovjet hadosztályokat. Szakkörök véleménye szerint ha ez így megy, a tavaszi nagy támadásra egyetlen ép hadosztálya sem marad a szovjetnek.

Wavell a keleti szövetséges erők főparancsnoka állítólag lemondott, mert a helyzetet a rendelkezésére álló erők alapján teljesen kilátástalannak találta.

A japánok Szingapurt ostromolják. Már minden oldalról körülzárták s rövid idő kérdése, hogy a Holland-Indiai szigetvilágot is teljesen a hatalmukba kerítsék.

A japán ipart Tanaka miniszterelnök egy ... lett ... barátjának. ... az ellenőrzése alá helyezte s így ő az egész japán ipari ... irányítója ... ... és kartelek ma ... holnapra semmivé zsugorodtak. A megújított japán kormányzat ... a harcterekben ... ... gulása ...

Ostffy Lajos m. kir. titkos tanácsos

A legnagyobb kitüntetés, ami a magyar polgári életben elérhető, a „nagyméltóságú" címmel járó titkos tanácsosság. Nem könnyen osztogatják. A kiválók közt is csak a legderekabbak kapják. Ezt a kitüntetést adományozta Kormányzó Urunk az értékes közéleti munkásság elismeréséül Ostffy Lajos ostffyasszonyfai földbirtokos, ny. főispán, országmozgósítási kormánybiztosnak.

Ez a magas kitüntetés nem lep meg bennünket. Mi, akik közelebbről ismerjük őt, az egyénisége értékeit, ezt a legmagasabb helyről jövő elismerést már régen vártuk és hogy megtörtént, őszinte örömmel emlékezünk meg róla. Tesszük ezt nem azért, hogy tömjénezzünk egy magasan kiemelkedő nagyságnak. Ez lapunk felfogásával sem volna összeegyeztethető, de Ostffy Lajosnak nincs erre semmi szüksége, amit elmondunk most róla, elmondjuk azért, hogy most, amikor olyan nagy szüksége van a magyar közéletnek magyar talajból kinőtt vérbeli magyar értékekre, puritán jellemű, tisztalelkű, nemes szívű, tehetséggel megáldott harcos egyéniségekre, itt a közelünkben, Kemenesalján Ostffy Lajos személyében lássuk meg ebből a fajtából egyet s tanuljuk meg az embereken jelentkező értékek megbecsülését, merítsünk bizalmat magyar fajtánk jövőjéhez.

Ostffy Lajos közéleti férfiú a szó legigazabb, legnemesebb értelmében. A közéleti férfiaknak az a ritka típusa, akinek a számára a közélet nem egyéni érdekek vadászterülete, hanem az a munkatér, ahová legtisztább szellemi és erkölcsi felkészültséggel elhivatásszerűen lép azért, hogy a köz javát szolgálja. Bárhová állította a bizalom, legyen az egyszerre 2–3 vármegye főispáni széke, vagy a maga falujában az egyházközségi felügyelőség, mindegyik poszton egész emberként áll ott. Az országmozgósítási kormánybiztos országos gondjai közt, tud időt szakítani arra, hogy leüljön az ostffyasszonyfai presbiterek közé és nevelje őket nemcsak a gyűléseken, hanem avval is, hogy minden vasárnap ott látják maguk közt a templomban.

A közéletben dolgozni, küzdelmet, harcot jelent. Ostffy Lajos ezt a harcot vállalta és állja ma is olyan töretlen energiával, hogy azt az ifjú kor is megirigyelheti tőle. Életeleme a munka, kiküzdeni, kiharcolni azt, amit jónak, szükségesnek lát. Akkor él igazán, amikor nehézségek, akadályok állnak az útjába, amelyekkel már meg kell birkóznia. Itt érvényesülnek igazán a képességei. A feszülő nagy energia mögött páratlan műveltség, átfogó nagy tudás, széles horizontú látókör felbecsülhetetlen értékei halmozódnak fel benne, a vele született képesség és a vasszorgalommal végzett önképzés gyümölcseként.

A magyar életnek még nagy szüksége van Ostffy Lajosban rejlő értékekre. Őt akarjuk látni őt az élen. Kérjük az Istent, tartsa meg őt továbbra is törhetetlen erejében és lelki rugékonyságában.

Legyen világosság!

Nemrégiben vita folyt a magyar sajtóban a mi szovjet fennhatóság alatt élő s részben ma is élő rokonainkról, egyik újságíró kétes értékű cikke folytán nem valami hízelgően nyilatkozott. Azóta aztán bebizonyosodott, hogy rokonainkra valóban büszkék lehetünk. A németek meg egyenesen magyar tudósokat hívtak meg a felmerülő tudományos kérdések tanulmányozására s a költségekről is ők gondoskodnak. Fettich Nándor és László Gyula kiváló magyar tudósok már is igen becses magyar vonatkozású anyagot találtak Kievben.

Rokonainkról a Tiszántúl című napilap azt írja egyik kiváló magyar tudós tollából: „Oroszországot járt magyar tudósok csodákat beszélnek ottani rokonaink hihetetlenül gyors kultúrális fejlődéséről. Olyan népeknek, mint például a burjátok, akik közt húsz évvel ezelőtt nem volt egyetlen írni-olvasni tudó, ma operájuk van (a rádióban lehet is hallani a burját operát), a csuvasoknak nemzeti színházuk, a tatároknak három egyetemük, a kalmükök kiadták és vagy hatvan nyelvre lefordították gyönyörű népi époszukat, a „Dzsangár"-t; a cseremiszek kiváló nyelvészeket adtak a világnak; és nem érdektelen megemlíteni, hogy a baskírok, mikor áttértek a latin betűk használatára, habozás nélkül a magyar helyesírást fogadták el s ezzel élnek mind a mai napig."

Rokonainkra az orosz iga alól felszabadulva, még nagyobb fejlődés vár. S örülünk, hogy a hozzájuk való elsőségi jogunkat a németek is kifejezésre juttatták.

A CELLDÖMÖLKI HÍRLAP
a magyar lelkiismeret,
a faji öntudat és
a faji szellem képviselője.

Zöldkeresztes tanfolyam

A zöldkeresztes népélelmezési tanfolyamok előadóinak kiképzésére 1942 március 1-től kezdődően háromhetes élelmezéstechnikai tanfolyamot tartanak dr. Soós Aladár egyetemi rk. tanár vezetése alatt álló Diaetetikai Intézetben (VIII., Üllői út 66/c).

A tanfolyamra jelentkezhetnek 1942. év február hó 18-ig olyan 18. évüket már betöltött, de 35 évnél nem idősebb, feddhetetlen erkölcsű magyar állampolgárnők, akik legalább négy középiskolai végzettséggel bírnak és megfelelő háztartás gazdasági, konyhatechnikai és élelmezési ismeretekkel, gyakorlattal, tapasztalatokkal és előadói készséggel rendelkeznek ahhoz, hogy a lakosság élelmezési színvonalának emelését célzó tanfolyamok vezetésére kellő átképzés után hivatásszerű célkitűzésként vállalkozhassanak. A jelentkezéseket az egyetemi Diaetetikai Intézet igazgatóságához kell intézni, amely a felvétel felett egyedüli illetékességgel határoz. A felvételnél az érettségi, vagy a pedagógiai végzettség előnynek számít. Ugyancsak előnyben részesülnek azok, akik hasonló főzőtanfolyamok vezetésében már gyakorlati jártassággal bírnak.

A felvétel iránti kérelem írásban nyujtandó be és mellékelni kell hozzá a legmagasabb képzettségről szóló iskolai bizonyítványt, születési anyakönyvi kivonatot, az esetleges szakképzettséget, az eddigi működést és az egyéni megbízhatóságot tanusító iratokat.

Bővebb felvilágosítás a m. kir. tiszti főorvosi hivatalban kapható.

Iskola a magyarságra!

„Míg a magyar soviniszták saját hazájukban tűzzel-vassal magyarosítanak, addig nyugodtan nézik, hogy 100 000 magyar hogyan olvad bele románságba. Néhány hét előtt szűnt meg Bukarestben egy „Romániai Magyar Néplap" című magyar lap, melynek kiadója nem is magyar, hanem német ember volt. Nagy áldozattal tartotta fenn a lapot, de sem a romániai, sem a magyarországi magyarok részéről nem részesült semmi támogatásban. Nincs messze az idő amikor a romániai magyarok nemcsak a magyar nyelvet fogják elfelejteni, hanem még azt is, hogy van a világon Magyarország."

Ezt írta Barabás Endre 1901-ben a Nemzeti Iskola február 9-i számában, mi Mikecs László most megjelent Csángók c. könyvéből idézzük (365 l.). Ez az idézet is azt bizonyítja, hogy nekünk nem idegen fajtánkat kell magyarul megtanítanunk beszélni, (bár ahol lehet élni kell ezzel a lehetőséggel is) hanem elsősorban és mindenekelőtt a saját fajtánkat kell megtartanunk s annak életjogait kell kiharcolnunk a még nagyobb kenyérért s a még nagyobb fokú szaporodásáért. Sz.

Kik részesülhetnek az inséges vetőmagakcióban?

A földművelésügyi minisztérium a termelés minőségi és mennyiségi fokozása érdekében tavaszi minőségi vetőmagakciót hirdetett meg és ennek keretében kiváló vetőmagvakat biztosított a haladó gazdák részére, azoknak is, akiknek az elmúlt gazdasági évben egyébként termésük volt. Az eddigi jelentkezésekkel a minőségi vetőmagakció most már lezárult.

Számosan vannak az országban olyan gazdák, akiknek a rendkívüli időjárás miatt termésük nem volt, ezeket az inséges vetőmagakció keretében látják el megfelelő tavaszi vetőmagvakkal. Hogy ezeket a méltányos igényeket kielégíthessük, a földművelésügyi minisztérium figyelmeztet mindenkit, hogy csak azok jelentkezhetnek erre az akcióra, akik elemi károk folytán saját termésükből, vagy másképpen vetőmagról gondoskodni egyáltalán nem tudtak. Általában véve azokat a gazdaságokat, amelyekben az elmúlt gazdasági évben termés volt, vetőmaggal ellátottaknak tekintik. Az inséges vetőmagakció során árpa- és zabvetőmag kerül kiosztásra. A gazdasági felügyelőségek erre vonatkozólag megfelelő utasításokat kapják és az elemi kárt szenvedett gazdák részére, akik vetőmaggal egyáltalán nem rendelkeznek, a megfelelő készletek biztosítva vannak.

Már most felhívja a földművelésügyi minisztérium a gazdák figyelmét arra, hogy gondoskodjanak kukoricavetőmagról. A gazdák saját termésükből válasszák ki a jól beérett kukoricavetőmagot és azt előzetesen feltétlenül csíráztassák. A földművelésügyi minisztérium csak azok részére ad kukoricavetőmagot, akiknek az elmúlt gazdasági évben beérett kukoricájuk nem volt. A Hombár minden vetőmagnak alkalmas kukoricatételt átvesz és helyette természetben cserekukoricát ad, továbbá megfizeti a kormányhatóság által megállapított felárat. Hazafias kötelessége tehát minden gazdának, hogy a vetőmagnak alkalmas kukoricát ne takarmányozza fel, hanem az említett előnyös feltétellel adja át a Hombárnak.

IRODALOM

Juhász Gyula

A huszadik századi magyar irodalomnak Ady után Tóth Árpád mellett egyik legmélyebben magyar és legművészibb költője volt. Míg élt, nagyságával tisztában voltak irodalmunk sokkal kevésbé tehetséges vezérei is, éppen ezért a lehető legritkábban nyilatkoztak róla elismerően. Halála után szinte évről-évre megjelenik egy-egy Juhász Gyula verskötet — s a kiadó nem fizet rá vállalkozására. A szegedvidéki magyarság szociális életét, népi vallásosságát gyönyörű versekben dolgozta fel. Ezek közül való az itt következő is. Legközelebb közöljük a Szeged-alsóvárosi templom *Fekete Máriá*-járól szóló remekét is, valamint a szegedi 48-asokról írt s ma megint időszerűvé vált örökbecsű költeményét is.

A tápai Krisztus

Az országúton függ s a földre néz,
Arcán szelíd [illegible]

A falu népét nézi csendesen,
Amint ballag [illegible]

Az ősi népet, mely az ősi föld
Zsellére csak és várja az időt.

Mikor saját portáján úr leszen,
Mikor az élet néki is terem.

A magyar Krisztus, a falusi szent
Hiszen nekik is megváltást izent.

Olyan testvéri áldással tekint
[illegible]

[illegible]
A [illegible] is és egy a [illegible],

[illegible] őt gúnyolja s a falut veri
És folyton [illegible]

[illegible]?
És [illegible]?

ZENEI ÉLET

1942 Kodály-év

A világhírű magyar zeneszerző ebben az évben tölti be a 60. életévét. Az országos ünnepségek máris megkezdődtek, hogy a maga értékeire ébredő magyarság a méltán világhírű művészt illő ünneplésben részesítse.

A nemrég ujjáalakult *Sárvári Dalos Egylet* február 1-én tartja táncestélyét. Szó van arról, hogy a szép jövő előtt álló egyesület „Kodály Zoltán Dalos Egyesületté" kereszteli el magát.

Legközelebbi számunkban közöljük a *Celldömölki Hírlap* zenei pályázatát a celldömölki és sárvári járásbeli összes iskolák számára.

Kínai vers:

A szederszedő lány dala

(Halch Fangtah)

Amikor felkelt[illegible]
a h[redacted]
A kastély lámpái égtek (a [illegible]
tám, ott fent még abba nem hagyják a [illegible]

Ford.: Rács [illegible]

— Leleplezték Huszár Mihály arcképét Sárvárott. Sárvár képviselőtestülete díszközgyűlés keretében vasárnap délelőtt leplezte le az egy esztendővel ezelőtt elhunyt Huszár Mihály apátplébános, országgyűlési képviselő arcképét. Az ünnepségen a város vezetőségén [illegible] is résztvettek, egyszersmind képviseltették magukat a különböző társadalmi, valamint hitbuzgalmi egyesületek. Magyarász Flórián városbíró beszédében bejelentette, hogy Huszár apát nevével rövidesen utcát fognak megjelölni. Gáspár László ev. lelkész költői szárnyalású emlékezésbeszédét szövegében megörökítik a közgyűlési jegyzőkönyvben. A város nevében az arcképet Budai László városi főjegyző vette át, majd négy képviselőtestületi tag elhelyezte azt a városbírói szobában.

CELLDÖMÖLKI HÍRADÓ

— **A pannonhalmi főapát névnapja.** Január 27-én, kedden lesz Kelemen Krizosztom m. kir. titkos tanácsos, pannonhalmi bencés főapát névnapja. Ezen a napon a celldömölki katolikus hívek különösen hálás szívvel gondolnak reá és imádkoznak érte, azért a nemes jóságért, mellyel az apátsági templomot költséget nem kímélve, új köntösbe öltöztette. A hálaadó istentisztelet reggel $\frac{1}{2}$9 órakor lesz megtartva.

— **A Jézus Szíve Szövetség** farsangi előadásának bevételéből, az egyesület az apátsági templom egyik mellékoltárának mennyezetére megfestette szent Mechtild alakját.

— **A katolikus egyesületek** február 8 i táncestélyének előkészítésére az egyesületek vezetői folyó hó 22 én este 6 órakor megbeszélést tartottak a Katolikus Házban.

— **Az Árpádházi Boldog Margit tiszteletére** rendezett háromnapos ájtatosságot hétfőn este fejezték be az apátsági templomban. A lelkiekben sikerült triduum első napján Szerédi György hitoktató Árpádházi Boldog Margit áldozatos életéről beszélt. A második napon dr. Nemes Vazul plébános „Mit tanulhat a leányifjúság Árpádházi Boldog Margittól" címmel tartott szentbeszédet. Az utolsó napon Szomor Felicián hitoktató „Az Árpádházi szentek könyörögnek hazánkért" címmel prédikált.

— **Családi összejövetel.** A Katolikus Kör Hölgybizottsága az elmúlt vasárnap este jól sikerült családi összejövetelt tartott a Katolikus Házban.

— **Legényegylet.** A helybeli Katolikus Legényegyletben a múlt hét kedd esti Legényestén dr. vitéz Nyilvai Pál orvos tartott előadást. A tagok szívesen és élvezettel hallgatták a jól sikerült előadást.

— **Előléptetés.** Nébai Nagy Sándor, nemesdömölki evangélikus lelkész fiát, Nagy Dezsőt, a szentesi m. kir. államépítészeti hivatal főnökét a m. kir kereskedelemügyi miniszter műszaki tanácsossá léptette elő.

— **Helyettes tanári kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter özv. Szent-Irmay Jánosné, Varga Jusztinia és Kovács Emília jánosházai óraadó polgári iskolai tanárokat helyettes tanárokká nevezte ki.

— **Tanítójelölés.** A kemenesaljai evangélikus egyházmegye iskolai bizottsága részéről megtörtént a jelölés özv. dr. Szomszky Zoltánné elhalálozásával megüresedett celldömölki evangélikus tanítónői állásra. Jelöltek: Amminger Edit helyi, Nagy Mária bokodi és Egyed Irma győri tanítónők. E három jelölt közül fog választani a február 1-én tartandó közgyűlés.

— **Kitüntetésátadás.** Ritka szép kitüntetésben részesült a legielsőbb hadvezetőség részéről Kovács István repülő szakaszvezető, aki mint a celldömölki osztálymérnökségnél pályamesteri kiképzésre beosztott segélydíjas teljesít szolgálatot. Az orosz harctéren lelőtt egy orosz Rata gépet és ezért nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki. A kitüntetést ünnepélyes keretek között vasárnap délelőtt nagymise után szép beszéd kíséretében adta át a kitüntetettnek a templom előtti téren Ujvári István zászlós, a katonai parancsnokság képviselőjeben. Kovács István már a délvidéki harcokban is kitüntette magát, akkor a kis bronz éremmel tüntették ki vitézségéért.

— **Ezüst lakodalom.** Vargha Pócza Gyula, kenyeri GySEV főpályamester és neje folyó hó 15-én ülték meg szűk családi körben házasságkötésüknek 25 ik évfordulóját.

— **Gazdasági áthelyezés.** A földművelésügyi miniszter Dömötöri László gazdasági gyakornokot a celldömölki járási gazdasági felügyelőség vezetőjét az egyesített Somogy-Nyitra vármegyék gazdasági felügyelőségéhez Érsekújvárra helyezte át és központi szolgálattételre osztotta be.

— **Vasúti kinevezések és előléptetések.** A Máv. Igazgatósága Juhász János kalauzt főkalauzzá nevezte ki, Kovács Gyula és Fodor Lajos főkalauzokat, Páll József és Gál Lajos kalauzokat, Kovács László segédtisztjelöltet, Somlai Károly és Bella János kocsirendezőket egy illetményi fokozattal, míg Szombathelyi József máv. főmozdonyvezetőt az I/a fizetési osztályba léptette elő.

Február 8:
a Kat. Egyesületek farsangi táncestélye
a Katolikus Házban

— **Vasúti áthelyezések.** A szombathelyi üzletvezetőség Hidegh János és Tarján Jenő máv. tisztviselőket Celldömölkről Szombathelyre, Romvári Ferenc máv. tisztet Pápáról Celldömölkre, Szelestey László máv. tisztet Körmendről Celldömölkre, Domby István máv. segédtisztet Celldömölkről Császárra állomásvezetőnek, Birkás Gyula máv. állomáselöljárót Ménfőről Celldömölkre, és a Máv. Igazgatósága Rezi László forgalmi napidíjast Celldömölkről Sepsiszentgyörgyre helyezte át.

— **Felvétel a vasúthoz.** A Máv. Igazgatósága Szeleczky Lajos budapesti lakost a máv. kötelékébe felvette és szolgálattételre a celldömölki vonalszertárhoz irodai órabéresnek osztotta be.

— **Új rádió.** Már több mint egy hete, hogy megszólalt a celldömölki evangélikus ifjúsági egyesület önkéntes adományokból vett új világvevő rádiókészüléke. Mindazoknak, akik a rádió beszerzéséhez adományukkal hozzájárultak, ezúton mond az Egyesület köszönetet.

— **Mozdonyvezető Kör közgyűlése.** A celldömölki Mozdonyvezetők Köre hétfőn este a Kör helyiségében tartotta meg évi közgyűlését. A gyűlésen megjelentek Vas Béla főfűtőházfőnök, az Országos Szövetség részéről Somosi Jenő főmozdonyvezető a szövetség [illegible] Kőhalmi Lajos [illegible] Csányi László ny. főmozdonyvezető, a Kör [illegible] nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölte a megjelent országos kiküldötteket, valamint dr. Pállfy Miklós máv. tanácsost, [illegible] kiküldöttet, majd ismertette a Kör működését és indítványozta a Kör leléptő elnökét, Vizkeleti Endre mozdonyfelvigyázót örökös tiszteletbeli elnökké választani. Ezután Farkas István mozdonyvezető a Kör jegyzője olvasta a Kör múlt évi tevékenységéről szóló jelentést. Majd Somosi Jenő és Kőhalmi Lajos mondottak beszédet, melyben felhívták a Kör tagjait a további összetartó és [illegible] munkára. Végül megejtették a tisztújítást. Elnök: Kálmán István mozdonyvezető, alelnök: Farkas István mozdonyvezető, főtitkár: Szecsődi Sándor mozdonyvezető, titkár: Bihari János segédmozdonyvezető, pénztárnok: Bédei Sándor, számvizsgálók: Horváth Lajos és Sóvári [illegible] mozdonyvezetők. Választottak még választmányi tagokat is.

Jól sikerült a Boldog Margit ünnepély

A celldömölki Katolikus Akció a Katolikus Kör és a polgári leányiskola Boldog Margit kongregációjának közreműködésével az elmúlt vasárnap délután 5 órakor Árpádházi Boldog Margit tiszteletére, műsoros kultúrdélutánt rendezett a Katolikus Ház nagytermében. Az előadások iránt érdeklődő közönség a nagytermet teljesen megtöltötte. A műsor első számaként a polgári leányiskola tanulói énekelték el az „Isten hazánkért . . ." kezdetű hazafias, vallásos éneket. Molnár Magdolna kongreganista szavalata után dr. Nesselmann Gyuláné a Katolikus Kör Hölgybizottságának elnöke tartott nagyhatású előadást „Élő hit a házasságban" címmel. Előadásában rámutatott arra, hogy a család a nemzet ereje, a legkisebb sejt, mely na életképes nemzeteket tart fenn, míg ha beteg és pusztulásnak indult, nemzetek koporsójává válik. A házasság Isten rendelkezése folytán az élet fakadásának, áramlásának és így a nemzet szaporodásának forrása. Öncélúvá vált. Lesülyedt az ösztönök és szenvedélyek takarójává, nem termő talaja az életnek, hanem eldugaszolója és veszejtője. — „A temetők nem a falu végén kezdődnek, hanem az anyák méhében." Előadását nagy tapssal jutalmazta a hallgatóság. Ezután Móricz Izabella kongreganista, Vitnyédi Németh István: „Margherita" című versét szavalta el. Majd Jándi Bernardin dömölki apát tartott ünnepi megemlékezést Árpádházi Boldog Margitról. Gyönyörű képet rajzolt Árpádház csillogó gyöngyéről, Margitáról. Jándi Bernardin nagy tetszéssel fogadott beszéde után Bán Ilona „Áldozat" című jelenetet mutatták be ügyesen Nagy Aranka, Bódis Mária és Gönye Erzsike. A műsort a leánypolgáristák éneke zárta be, „Fönt csillagoknak" kezdetű éneket énekelték a közönség nagy tetszésére.

Magánlanulót és instrukciót vállalok.
Cím a kiadóban.

— **Varrótanfolyam záróvizsgája Jánosházán.** A Korona-szálló nagytermében rendezett varrótanfolyam vasárnap tartja záróvizsgáját. A tanfolyamot Illés Rózsa tanárnő vezette. A záróvizsga után a tanfolyam hallgatói előadják a „Gyimesi vadvirág" című népszínművet.

— **Halálozások.** Hajas Sándor nagysimonyi földbirtokos folyó hó 19 én 85 éves korában rövid szenvedés után Nagysimonyiban elhúnyt. Szerdán temették el nagy részvét mellett. Két gyermeke, sógornője, 2 unokája, menye, veje és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Horváth Sándor celldömölki máv. motorhajtányvezető 34 éves korában a délvidéki harcokban szerzett betegsége következtében folyó hó 19 én elhúnyt. Temetése szerdán délután 3 órakor volt. Halálát özvegye, szülei és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Tragikus hirtelenséggel húnyt el Smedák Ferenc helybeli festőmester 62 éves korában. Kedden este a Kat. Körbe igyekezett a Vegyeskar énekkórjára. Az elemi iskola előtt összeesett és meghalt. Valószínű szívszélhűdés ölte meg. Pénteken délután 4 órakor temették a temető kápolnájából nagy részvét mellett. Özvegye, gyermekei és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Lótartó gazdák figyelmébe!** Közhírré teszi a község elöljárósága, hogy az ingyenes fedeztetés a m. kir. celldömölki állami ménesen udvarán folyó hó 20-án kezdetét vette.

— **A főszolgabírói hivatal** múlt évi ügyforgalma. A főszolgabírói hivatal 1941. évi ügyforgalma a következő: Ügydarab érkezett 8145 drb, cselédkönyv kiadatott 229 drb, munkakönyv 134 drb, iparengedély 85 drb, [illegible] 113 drb, halászjegy 24 drb, [illegible] engedély 86 drb, építési engedély 37 drb, lakhatási engedély 26 drb, helyhatósági engedély 189 drb. Tűzeset 28 volt a járás területén, öngyilkosság 8, [illegible] halálos volt. Kihágási ügydarab érkezett 1258, melyekben marasztaló ítéletet hoztak, elzárásra ítéltek 52 egyént.

A celldömölki Levente Egyesület
1942 február hó 1-én
TÁNCESTÉLYT
rendez a [illegible]

— **A „Budapest fürdőváros" vándorkiállítást az idén is folytatják.** Mint annakidején az egész magyar sajtó megemlékezett róla, a Budapesti Központi Gyógy- és Üdülőhelyi Bizottság rendezésében tavaly nagyszabású vándorkiállítás zajlott le, mely a főváros gyógyfürdőit a vidékkel, 17 nagyobb városban megismertette. A siker arra késztette a Gyógyhelyi Bizottságot, hogy további 30 magyar városba elvigye ezt az Európában elsőnek megvalósított mozgó fürdőkiállítást. A kiállítás 1942. év folyamán: Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kalocsa, Szekszárd, Baja, Szabadka, Zenta, Ujvidék, Zombor, Mohács, Pécs, Kaposvár, Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Szombathely, Kőszeg, Sopron, Győr, Pápa, Veszprém, Székesfehérvár, Esztergom, [illegible], [illegible], Léva, Salgótarján, Eger, Gyöngyös és Jászberény városokat keresi fel. Az érdekes, egyedülálló kiállítás iránt az érdekelt városokban máris általános az érdeklődés.

— **Celldömölk nagyközség 1941. évi ügyforgalma.** Ügydarab érkezett 5008 drb, bírósági kézbesítésre érkezett 602 drb, közigazgatási kézbesítés 3307 drb, gyűjtőív 1500 drb, községi bíráskodás 73 drb, marhalevél átíratott 15.000 drb, új marhalevél kiállíttatott 4000 drb, cselédkönyv kiállíttatott 2 drb, munkakönyv kiállíttatott 29 drb.

— **Játszott a pisztollyal és halálát okozta.** Tóth Gyula 19 éves [illegible] pénteken egyik barátjától 8 pengőért egy Frommer pisztolyt vásárolt. Tóth munkaadója udvarán akarta kipróbálni a pisztolyt és babrálgatás közben elsült és a golyó gyomrába fúródott. Azonnal beszállították a celldömölki kórházba, de már segíteni nem tudtak rajta és még aznap éjszaka belehalt sérülésébe. Holttestét szülei hazaszállították Sömjénmihályfára, ahol nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A vizsgálat megindult a tragikus szerencsétlenség ügyében.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon [illegible] rokonok, barátok, ismerősök, [illegible], különösen az Osztálymérnökség Vasutas-Sport [illegible] és a Sport Egyesület tagjai, akik szeretett férjem

Horváth Sándor

temetésén megjelentek, részvétüket [illegible] [illegible] fogadják [illegible] köszönetemet [illegible] igyekeztek, ezúton is fogadják hálás köszönetemet.

Celldömölk, 1942 január 21.

özv. Horváth Sándorné

SÁRVÁRI HÍRADÓ

— Névnap. Gulba Vince [illegible] ünnepelte meg névnapját, mely alkalomból a tisztelők és jóbarátok népes tábora kereste fel jókívánságaival, mind hivatalában, mind pedig a lakásán.

— Kettős családi ünnep. A legújabb általános érdeklődésre számottartó hír Sárvárról: Bános János állampénztári főtanácsos és neje Nagy Rozália leányát Bános Hannát eljegyezte Schmitterer Jenő kormányfőtanácsos budapesti építészmérnök és Korch Helén fia, Torday Sziegfrid m. kir. honvéd főhadnagy Munkácsról. Ugyancsak a [illegible] Bános János adóhivatali főnököt a hatodik fizetési osztályban állampénztári igazgatóvá nevezte ki. A kettős családi ünnepet Bános főtanácsosék közismert szerénységükhöz híven, a legteljesebb csendben ülték meg, ennek ellenére is sokan felkeresték őket jókívánságaikkal.

— Tagavatás a sárvári katolikus leányegyesületben. A sárvári Szent Ágnes Leány Club szerdán avatta fel az egyesület új tagjait. Reggel az egyesület tagjai szentmisén vettek részt és közösen járultak a szentáldozáshoz. Este a club helyiségében kis házi ünnepség zajlott le, amelynek során Gryneausz György plébános szólott az új tagokhoz, majd Németh Rózsi szavalt meleg átérzéssel egy alkalmi költeményt, végül jóhangulatú teaest zárta be az összejövetelt. A Szent Ágnes Leányclub új tagjai: Milfai Kató, Popella Lenke, Kálmán Sarolta és Németh Rózsi.

— Aranylakodalom. Nem mindennapi családi esemény zajlott le újév napján Sárváron. Asbóth János és neje, született Bellovics Teréz ünnepelték házasságkötésük félszázados évfordulóját. Az aranymenyegzős ősz férj 74, felesége 72 esztendős. Öt évtizedes frigyük alatt 8 gyermekkel ajándékozták meg a nemzetet, akik mindannyian élnek sőt családot alapítottak. Tizenkilenc unoka és egy dédunoka leszármazottjuk van jelenleg Asbóthéknak. Az ötvenéves évforduló megünneplésénél az aranylakodalmas házaspár gyermekeitől, unokáitól, dédunokától, valamint a rokonságtól kísérve szentmisén vett részt, utána pedig papi áldásban részesült. Majd közös ebéd következett.

— Nem válogat a nagy Kaszás. Az egész város társadalmát megdöbbentő, őszinte mély részvétet keltő haláleset történt a mult hét péntekjén. Pejkó József állampénztári tisztviselő 21 esztendős felesége, Gotti János közmegbecsülésnek örvendő fakereskedő leánya, rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Elhunytával kis 10 hónapos Zsuzsikája maradt árvaságra. A tragikus hirtelenséggel elhúnyt fiatalasszonyt vasárnap délután hatalmas gyászközönség kísérte utolsó útjára a helyi sírkertben.

— Állandóan lopkodták a jánosházai vasúti raktárt. Már hosszabb idő óta a jánosházai vasúti raktárból több feladott áru, köztük kávé, képkeretek és egyéb áruk eltűntek. Az állomásfőnökség feljelentésére a nyomozás azonnal megindult és hamarosan eredményre is vezetett. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Versányi János 56 éves vasúti altiszt követte el a lopásokat, kit nemrég helyeztek át Gógánfáról Jánosházára. Az áruk [illegible] is találták Versányinál és [illegible]

NEMZETI MOZGÓ

Figyelem! Az állandó nagy tolongás elkerülése végett, kérjük az igen tisztelt mozilátogató közönséget, hogy helyeiket előre szíveskedjenek biztosítani, mert helyfoglalást nem áll módunkban előjegyezni.

Göre Gábor visszatér. Január 24-én, szombaton este ½7 és 9 órakor, 25-én vasárnap, délután ½3, ½5, este ½7 és 9 órakor kerül bemutatásra. Gárdonyi Géza felejthetetlen alakjai filmen. Szenzációs vígjáték! Állandó nevetés! Rendes helyárak!

A szerelem gyöngyei. Január 28-án, szerdán este ½7 és ½9 órakor kerül műsorra. Csak 1 napig! Hét darab igazgyöngy története. Írta, rendezte és főszerepet játssza: Sacha Guitry. Filléres helyárak!

Édes mostoha. Január 29-én, csütörtökön este ½7 és ½9 órakor kerül műsorra. Közkívánatra. Csak 1 napig! Főszereplők: Tasnády Fekete Mária, Vaszary Piri, Páger Antal, Gózon Gyula, stb. Filléres helyárak!

Könyvet, papirt és írószert:

Celldömölkön a Turulnál,
Sárváron Tóth Károlynál...

— Méhész közgyűlés. Az országos hírnévnek örvendő Sárvár és Vidéke Méhész Egyesület vasárnap délután 3 órakor tartja ezévi rendes közgyűlését. Mint már az utóbbi években hagyományosan, a sárvári közgyűlés keretében egyúttal is általános jellegű méhész problémák kerülnek megvitatásra. Több országos vezető és társegyesületi kiküldött szólal majd fel, így többek között: Csajágay Károly OMME titkár, Széll Endre dr. kerületi méhészeti felügyelő, Szabó József, a Felsődunántúli Méhész Egyesület elnöke, a „Méhészeti Lapok" szerkesztője, Adomány József a soproni méhész egyesület titkára.

— Anyakönyvi bejegyzések Sárvárott az idei esztendőben. Születések: Krohn József és Szabó Mária házasságából fiú, Soós István és Morsolics Mária házasságából fiú gyermek született. Házasságot kötöttek: Barabás György Kapui Etelkával, Szabó János Linka Erzsébettel, Polgár István Linka Máriával. Halálozás: Lócsei Ferenc 55, Kántor Lajos 74, Müller Borbála 82, Jancsó József 20, Takács József 14, Winkler Ferencné 39, Németh Ignácné 57, Schuld Éva 13 éves korában elhúnyt az év eleje óta. Kihirdetésre jelentkeztek: Bódi Lajos Szőnyi Etelkával, Kutasi László Takács Jolánnal, Miletics Lajos Illés Juliannával, Takács József Kelemen Erzsébettel, Neuman Sándor Grünwald Arankával, Pap Gábor Ibász Jolánnal, Szele Ferenc Tóth Rózsával, Kóbor József Déri Paulával.

— Törlik a hadbavonultak kereseti- és jövedelemadóját. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a honvédelmi szolgálatot teljesítő iparosok, kereskedők és más haszonhajtó foglalkozást, valamint szellemi szabadfoglalkozást folytató személyek terhére kivetett általános kereseti adónak a hadbavonulás időtartamára és a jövedelemadónak erre a jövedelemforrásra arányosan eső részét törölni kell, ha a hadbavonult vagy hozzátartozója hitelt érdemlően igazolja, hogy az ipart stb. hadbavonulás miatt volt kénytelen teljesen szüneteltetni és nincs olyan személy, aki őt foglalkozásában helyettesítette.

Aranyalap-munkavaluta

Írta: Lemke Gyula

II.

A tengelyhatalmak alapjaiban forgatják fel az elaggott gazdasági rendet

Mégegyszer összefoglalva: aranyvaluta alatt az olyan pénzrendszert értjük, amikor az állam engedélyével kibocsátott bankjegyek bizonyos hányadrészének a kibocsátó bank páncélszekrényében aranyban és nemesvalutában fedezve kell lennie. Vagyis ezszerint az elmélet szerint, a pénzkibocsájtást sem állami beruházások, sem szükségesnek látszó gazdasági reformok, legkevésbé pedig szociális elgondolások nem befolyásolhatják. Egyetlen fix pont az irányadó csupán: ki ne lógjon a jegybankpolitika lába az előre lerögzített aranytakaró alól.

Érdekes megállapítása egyik neves szakírónak, hogy a technika szédületes fejlődésével szemben, a gondolatrendszerek évtizedek óta egy helyben topognak. Különösen áll ez a pénz fogalmának meghatározására, mert az Angol Bank megállapítása azaz 1694 óta a kultúrvilág az előbb ismertetett merev aranyvaluta alapján állott. Csak a legmodernebb közgazdászok kezdtek azon a síkon új axiómát keresni, hogy bizony nemcsak arany, hanem lüktető emberi élet, kegyetlen nyomorúság, munkanélküliség és nemzeti érdekek is vannak a világon. Schilling Zoltán, Irving Fischer, Varga Lajos dr. Vágó Pál dr. — egyik Magyarországon, a másik német honban, a harmadik Amerikában — megdönthetetlen világossággal mutattak rá, hogy az arany uralma valójában egy kényszerképzeten, egy fikción alapul csupán. Nem egyéb, mint a kölcsönökre kamatszedő szabadalmasa kinyúlt babona. Semmi más, mint mesterséges köd, amely mögé a nemzetközi zsidó pénztőke a maga hatalmi apparátusát egyaránt módon rejtette el. Irving Fischer „A pénz illuziója" című művében az United States Of-Labor Statistics 181. számú jelentéséből nyilvánosságra hozott amerikai indexszámok alapján kimutatja, hogy a dollár vásárlóereje 1865—1896 között eltelt 31 év alatt megnégyszereződött, holott a dollár ára az Egyesült Államokban a dollárnak 1837-iki törvényes meghatározása óta, változatlanul egyhuszad uncia színarany. E fontos adatok mellett meggondolandó: ha igaz lenne a hit, hogy csak annak van jó pénze, akinek aranya van, akkor ez a körülmény előbb-utóbb uralkodói jogokat biztosítana az összes népek felett London és New York bankárjai, a Rotschildok és ezek magyarországi helytartói számára, mivel köztudomású, hogy a világ minden számottevő aránykészletét ez a két központ gyüjtötte össze. Az új utakon járó közgazdászok kinyilvánították, hogy a pénz valóságos fedezete nem az arany, hanem az érte kapható áru vagy munkaszolgáltatás. *A pénz tehát lényegében nem egyéb, mint munkaszolgáltatásra szóló utalvány.* Világosabban kifejezve: a pengő annyit ér, amennyi kenyeret, húst, cukrot, ruhát lehet érte kapni. Ezért, ha az országban több áru jelentkezik, mert a parlagon heverő emberi és természeti energiák mozgósításával, azok észszerű megszervezésével az ország termelését fokozzuk, úgy a jelentkező többtermelés arányában több pénzt bocsáthatunk ki anélkül, hogy a pénz vásárlóereje csökkenne.

Ennek a helyes felismerésnek alapján szervezte meg Hitler és Mussolini a maga munkaállamát. Nyílt ajtókat döngetnénk, ha felsorolni akarnánk milyen eredménnyel. A két „proletár állam" senki által fel nem tételezett háborús erőtartaléka, mindennél hangosabban beszél. Mennyire erre van a fejlődés útja, maga a természet is bebizonyítja azáltal, hogy régebben lehetetlennek látszó gyermekáldással válaszolt.

Szociális problémák, munkanélküliség, nemzetközi zsidó nagytőke, Mussolini, Hitler, Rotschild, mind olyan szavak és nevek, amelyekről beszélni sokan még manapság is illetlennek tartanak. Olyan kényes problémák ezek, amelyeknek feszegetésével, sőt a megoldás közelségével is minden épeszű ember tisztában van és dacára, hogy a történelem rettentő pörölye létünk vagy nemlétünk kapuit recsegteti, *egyesek még mindég csupán a szenteltvízzel akarják elűzni küszöbünk elől az ördögöt, ahelyett, hogy bűneink levetkőzésével folytatnánk Istennek tetszőbb életet.* Ezzel szemben áll a letagadhatatlan tény: a nemzet történelmi hivatása örök, de a hivatásból származó feladatok koronként változnak. E korszerű feladatok elől sokan behunyják érzékszerveiket és haragszanak azokra, akik látni merészelnek. A magyar élet erőtlen szárnyú struccmadarai felé csak Ady Endre csodálatosan megrázó szavait idézhetem: „Szabad-e sírni a Kárpátok alatt?" és „Szabad-e Dévénynél betörnöm, új időknek, új dalaival?!" Igen, szabad-e elsírnunk a Kárpátok alatt, hogy „a magyar népszaporodás fél évszázad alatt 50 százalékkal csökkent." Ha egészségügyi viszonyaink ma is olyanok lennének, mint ötven esztendővel ezelőtt, akkor népszaporodásról beszélni sem lehetne. 1892-ben minden ezer lelekre 52, 1934-ben már csak 20 élveszületés esett. A tuberkulózis ötvenezer nőnek nem engedi anyai örömöket. A tuberkulózis által előidézett halálozásban változatlanul tartjuk az európai rangelsőséget. Hastífuszos megbetegedésben csak Málta szigete előz meg bennünket Európában. A régi Csonkaország 1,700.000 háza közül 789 ezer kimondottan egészségtelen. A falusi kutak 60 százaléka rossz ivóvizű. Kozi Horváth József papképviselő írja: A házasságot sikerült többnejűséggé, élvezeti alkalommá alacsonyítani. Ezekből az évről-évre üresen maradó bölcsőkből, táplálatlan gyermekekből, roskadozó falusi kunyhókból, talmudi szellemmel megfertőzött családi tűzhelyekből ásít felénk a legszörnyűbb űr, a betölthetetlen sírgödör, amelyről Vörösmarthy azt énekelte egyszer félőrülten, hogy „benne egy nemzet süllyed el." Igen, szabad-e betörni egy új honfoglalás nevében azzal az igazsággal, hogy szociális lemaradottságunk pőreségét nem lehet nemzetiszínű kokárdák fügefalevelével befedőzni.

(Folytatjuk)

CELLDÖMÖLKI HÍRLAP
Kiadja:
A Turul Szövetség Kemenesaljai B. B. T.
Felelős kiadó:
Takáts Károly
Lapzárta: csütörtök délben 12 órakor.
Turul-nyomda nyomása, Celldömölk.